

O samoprispevku se bomo odločali na referendumu

Po skoraj polletnih razpravah, ki so tekale v različnih fazah in oblikah v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva in v zadnji fazi v delegacijah in delegatskih skupščinah občin in mesta Ljubljane, je skupščina mesta na pobudo skupščin občin sprejela sklep o razpisu referendumu za uvedbo četrtega samoprispevka v Ljubljani. Določila je 23. november 1986 kot dan, ko se bomo na najbolj demokratičen samoupravni način — z referendumom — odločali o sprejemu programa in načinu financiranja objektov, ki naj zagotovijo, da bomo imeli v Ljubljani v naslednjem srednjeročnem obdobju bolj čisto okolje, bolj zdrav zrak in vodo.

Razprave o programiranih objektih, ki naj bi jih sofinancirali s samoprispevkom, pa se niso pričele šele letos. O vseh predvidenih objektih je tekla razprava že tedaj, ko smo usklajevali naše programe razvoja do konca tega tisočletja in za tekoče petletno obdobje. Tako takrat kot tudi v razpravah, kaj naj se vključi v program samoprispevka, smo ugotavljali, da vse te objekte potrebujemo, bodisi da je potrebno z nekaterimi odpraviti posledice minulega razvoja, bodisi da gre za preventivo. Največkrat pa je sanacija pravzaprav tudi del preventive.

Že ob razpravah o srednjeročnem in dolgoročnem planu pa je bilo jasno povedano, da za vse objekte, ki jih želimo, a tudi potrebujemo, ne bi mogli zagotoviti dovolj sredstev iz rednih virov — torej iz dohodka gospodarstva ali prek cen. Zagotavljanje sredstev samo prek teh virov bi odložilo gradnjo prepotrebni objektov v čas po letu 1990. Zato smo po tehtnem premisleku v mestni konferenci SZDL predložili v javno razpravo predlog, da čas gradnje objektov skrajšamo, vendar pa to lahko storimo le, če del programa sofinanciramo s samoprispevkom. Razprava, ki je tekla v vseh okoljih, tudi sredstva javnega obveščanja so se zlasti v zadnjem času močno vključila, je opredelila, kateri objekti naj ostanejo v programu. In tak program je v svojem sklepu o razpisu referendumu opredelila tudi Skupščina mesta Ljubljane na podlagi stališč delegatov vseh treh zborov.

Ob sklepanju o razpisu referendumu in programu objektov, ki naj zagotovijo, da bo v prihodnje naše življenje bolj zdravo, so skupščine občin in mesta v celoti sprejele usmeritve, ki so bile poudarjene v javni razpravi: da moramo zagotoviti najboljše strokovne rešitve objektov, da je z družbenim in strokovnim nadzorom nujno zagotoviti najbolj racionalno rabo vseh sredstev, potrebnih za gradnjo teh objektov in da je potrebno z doslednim spoštovanjem predpisov zagotoviti, da v prihodnje ne bo prišlo do novih virov onesnaževanja okolja, zraka in vode. Ob tem smo prepričani, da bo tudi zahtevani družbeni in strokovni nadzor v bodoče bistveno vplival na način dela vseh odgovalov.

Odločitev, da bomo združevali 1,5% svojega osebnega dohodka in s tem prispevali za bolj zdravo življenjsko okolje v našem mestu, zagotovo ni lahka v času, ko inflacija še vedno zmanjšuje vrednost osebnega dohodka. Zato sklep o razpisu

referendumu za uvedbo samoprispevka tudi opredeljuje mejo osebnega dohodka, do katere se samoprispevek ne bo plačeval, da ne bi bil ogrožen življenjski standard tistih prebivalcev, ki imajo nižje prejemke. Tako smo delali tudi v preteklih petnajstih letih, ko smo združevali sredstva samoprispevka za gradnjo objektov družbenega standarda. Zgradili smo jih 127, ki so že v uporabi, nekaj pa jih je še v gradnji — med njimi največji — ljubljanska poročnišnica.

Nekateri so v javni razpravi in tudi v sredstvih javnega obveščanja trdili, da ne vedo, kako so bila porabljena sredstva dosedanjih samoprispevkov. Mislim, da tako lahko trde samo tisti, ki nočejo videti zgrajenih objektov, ali pa niso hoteli prebrati številnih poročil, ki so jih skupščine dosedanjih samoprispevkov objavljale v javnih glasilih ali posebnih publikacijah.

V javni razpravi v posameznih krajevnih skupnostih, še bolj pa prek nekaterih revij in časopisov so se oglasili tudi nasprotniki predloga, da objekte gradimo s samoprispevkom, češ da je to preživefo, da gre za dodatno obdavčenje, za »demagoške parole oblastnikov« in celo »za poskus legitimizacije povečanje eksploatacije delavskega razreda«.

Večji del Ljubljančanov je predlagani program ocenil pozitivno in predlagal delne spremembe. Večina Ljubljančanov se dobro zaveda, da brez samoprispevkov v preteklih petnajstih letih ne bi imeli rešenega organiziranega varstva predšolskih otrok, osnovnih šol, varstva starejših občanov in zdravstvenih domov. Tudi veliko število realiziranih programov s sredstvi samoprispevkov ali s prostovoljnimi delom v Sloveniji in v Jugoslaviji dokazuje, da ne gre za »demagoške parole« in »povečanje eksploatacije delovnega človeka«, temveč smo si s samoprispevki zgradili tisto, kar smo in bomo potrebovali za vrednejše življenje. Pri gradnji teh objektov pa je sodelovalo tudi veliko število delavcev, ki so si na ta način pošteno zaslužili svoj kruh — z delom in ne s praznimi besedami.

Številni strokovnjaki, ki sodelujejo in bodo še naprej sodelovali pri pripravi projektov in izvedbi objektov, ki so predvideni v programu četrtega samoprispevka, bodo dobre rešitve in izkušnje, pridobljene pri njihovi gradnji, lahko koristno uporabili tudi drugje in tako prispevali k uresničevanju tistih opredelitev našega programa razvoja, ki poudarjajo uveljavljanje znanja, znanstvenih in inovacijskih dosežkov ter doseganje nove kakovosti.

Ljubljančani smo mnogokrat, ne samo takrat, kadar smo se na referendumih opredeljevali za samoprispevek, dokazali, da želimo živeti in delati v urejenih razmerah, dokazali, da smo pripravljeni s solidarnostjo reševati tudi probleme drugih, skratka — da vemo, kaj hočemo in zmoremo.

Zato sem prepričana, da bomo na referendumu 23. novembra letos odgovorno pretehtali svojo odločitev in se opredelili za hitrejši razvoj, čistejše okolje in bolj zdravo življenje.

Nuša Kerševan
predsednica Skupščine mesta Ljubljana

23. november 1986 — dan pomembne odločitve

Spoštovane tovarišice, tovariši, delovni ljudje in občani!

Vabimo vas, da se v nedeljo dne 23. novembra 1986, v času med 6. in 19. uro udeležite referendumu za uvedbo četrtega samoprispevka, s katerim bomo glasovali za četrty program Ljubljane, da bi pospešili razrešitev nekaterih perečih vprašanj, ki se nanašajo na izboljšanje zraka v ljubljanski kotlini, na gradnjo lokalnih vodovodnih sistemov, na zaščito varstvenih pasov z vodnimi viri, na gradnjo odlagališča komunalnih odpadkov in na druge sestavine enotnega programa mesta Ljubljana.

Pri tem želimo poudariti, da smo v Ljubljani in tudi v naši občini kot sestavnemu delu mesta Ljubljana do sedaj že trikrat dokazali visoko stopnjo družbene zavesti, ko smo se izrekli:

ZA uvedbo I. samoprispevka na referendumu 21. 11. 1971,

ZA uvedbo II. samoprispevka na referendumu 21. 11. 1976,

ZA uvedbo III. samoprispevka na referendumu 22. 11. 1981.

Z dosedanjimi samoprispevki smo pridobili prepotraben prostor za varstvo in vzgojo predšolskih otrok, za izvajanje osnovnošolskega pouka, osnovnega zdravstvenega varstva, varstva starejših občanov, v zaključni fazi gradnje je poročnišnica, ki bo predana namenu v letu 1987 ter drugi objekti, ki so bili zajeti v program tretjega samoprispevka.

Naša opredelitev ZA IV. samoprispevek na referendumu 23. novembra 1986 bo torej pomenila pomembno odločitev in pogoj za hitrejšo izboljšanje obstoječega ekološkega stanja in komunalne opremljenosti Ljubljane z več kot 366.000 prebivalci.

Z odločitvijo za IV. enotni program Ljubljane pa bomo hkrati ponovno potrdili našo odločenost in željo po nadaljnjem skupnem in samoupravno dogovorjenem reševanju perečih problemov, ki se to pot navezujejo na naše vsakodnevno življenje, okolje in delo.